

**Statistikdokumentation for
Indikatorer for velfærd 2015**

1 Indledning

Formålet med statistikken er først og fremmest at belyse af befolkningens indkomst, levevilkår og risiko for social udstødelse. Undersøgelsen gennemføres i samtlige EU-lande efter samme retningslinjer. I EU-sammenhæng kaldes undersøgelsen SILC - Statistic on Income and Living Conditions. I Danmark er undersøgelsen gennemført hvert år siden 2003. Indikatorer for velfærd udgør kun et meget lille 'hjørne' af EU-SILC.

2 Indhold

Statistikken indeholder oplysninger om husstandenes sammensætning og levevilkår. Derudover indeholder den oplysninger om de enkelte medlemmer af husstanden, fx medlemmets placering på arbejdsmarkedet. Herudover suppleres med en række oplysninger fra Danmarks Statistiks registre fx om husholdningernes indkomstforhold, bolig og uddannelsesmæssige baggrund. På mange områder findes der registerbaserede totaltællinger, som normalt bør anvendes i stedet. De oplysninger, som Danmarks Statistik offentliggør, bygger på interviewet med en enkelt person i husstanden, mens det antages, at svarene om husstandens situation er gældende for alle medlemmer af husstanden.

2.1 Indholdsbeskrivelse

I Indikatorer for velfærd indgår svar på to interviewspørgsmål:

- 'Når du tager den samlede indkomst for alle husholdningens medlemmer, hvor svært eller let er det da at få pengene til at slå til?'
- 'Når du tænker på dine samlede boligudgifter - herunder husleje eller afdrag og renter på lån, vedligeholdelsesudgifter, udgifter til renovation og lignende. I hvilket omfang er de så en økonomisk byrde for dig?'

Svarene på disse spørgsmål bliver så krydset med køn, alder, socioøkonomisk status, indkomst og husstandstype.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Indikatorer for velfærd anvender følgende grupperinger:

Socioøkonomisk status: Børn, studerende, beskæftigede, ikke beskæftigede inkl. førtidspensioner og folkepensionister/efterlønsmodtagere, Børn er defineret som personer under 16 år. Socioøkonomisk status er defineret af respondenterne på interviewtidspunktet

Indkomster: I statistikbanken inddeles befolkningen i femtedeile (kvintiler) efter indkomst. Indkomstgrupperne er defineret ud fra familieækvivaleret disponibel indkomst for året før

2.3 Sektordækning

Husholdningssektoren - kun private husstande

2.4 Begreber og definitioner

Alder: Alder ved undersøgelsesårets start.

Husstandstype: Husstandstype: Enlig uden børn, Enlig med børn, Par uden børn, Par med 1 barn, Par med 2 børn, Par med 3 eller flere børn, Øvrige husholdninger

Køn: Mand/kvinde.

Socioøkonomisk status: Socioøkonomisk status for husstandes hovedindkomstmottager: Børn, Erhvervsarbejde lønmodtager, Erhvervsarbejde selvstændig, Arbejdsløs, Studerende el. lærling, Folkepenionist eller efterløner, Øvrige uden erhvervsarbejde.

2.5 Enheder

Person.

2.6 Population

Personer i private husstande ekskl. fælleshusholdninger, institutioner mv.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

2005-2015.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Procent af alle personer i private husstande.

2.11 Referencetid

Der interviewes i perioden marts til juli. Indkomster er baseret på indkomsten i det foregående år. Resten er opgjort på interviewtidspunktet.

2.12 Hyppighed

Undersøgelsen gennemføres en gang om året.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lov om Danmarks Statistik § 6 jf. lovbekendtgørelse nr. 15 af 12. januar 1972 med de ændringer, der følger af lov nr. 386 af 13. juni 1990 og lov nr. 1025 af 19. december 1992. Europa-parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 1177/2003 af 16. juni 2003 med tilhørende kommissionsforordninger vedrørende gennemførelsen.

2.14 Indberetningsbyrde

Der er ikke beregnet indberetningsbyrde, da deltagelse i undersøgelsen er frivillig. Pga. den intensive brug af registerdata er indberetningsbyrden i Danmark væsentligt mindre end i lande, der ikke har registeradgang.

2.15 Øvrige oplysninger

Supplerende oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik jf. punkt 03.

3 Statistisk behandling

De indsamlede interviewdata integreres med en række af Danmarks Statistiks registre, for at danne de relevante baggrundsoplysninger. På baggrund af registeroplysninger konstrueres vægte der korrigerer for, at visse grupper svarer mindre end andre. Stikprøvevægtene sikrer, at deltagerne i undersøgelsen har samme sammensætning, som den danske befolkning på parametre som køn, alder, familietype og indkomstniveau.

3.1 Kilder

Kilderne til levevilkårsindikatorerne er dels en større interviewundersøgelse dels oplysninger indhentet fra en lang række af Danmarks Statistiks registre. Interviewundersøgelsen bygger på en bruttostikprøve på ca. 12.000 personer på 16 år og derover. Ca. 5.500 af de udtrukne personer accepterer at deltage i undersøgelsen. Undersøgelsen dækker herefter disse personer samt de personer, der tilhører den udtrukne persons husstand. Den udtrukne person giver ved interviewet dels oplysninger om sig selv og om husstanden, samt visse oplysninger om de øvrige husstandsmedlemmer. For alle deltagende husstandsmedlemmer indhentes en lang række registerbaserede oplysninger.

3.2 Indsamlingshyppighed

Årligt.

3.3 Indsamlingsmetode

60 pct. af interviewdata indsamles via frivillige webinterviews. Deltager de udtrukne personer ikke efter en rykker, så forsøges interviewet gennemført pr. telefon. Kan udtrukne personer ikke træffes pr. telefon sendes et spørgeskema på papir. De indsamlede interviewdata suppleres med en lang række registerbaserede data.

3.4 Datavalidering

Interviewdata kontrolleres ved selve indsamlingen, hvor interviewet ikke kan fortsættes før fx ugyldige kodeværdier er rettet. Herudover sikre en række kontrol systemer, at data er konsistente.

3.5 Databehandling

Der konstrueres vægte ud fra registeroplysninger, der korrigerer for at nogle grupper svare mindre end andre mv. Disse vægte benyttes ved dannelsen af tabellerne i Statistikbanken. Herudover er der stort set ingen databehandling forbundet med de opgørelser, der offentliggøres af Danmarks Statistik.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er beskrevet under Datavalidering og Databehandling.

4 Relevans

SILC bliver primært brugt af EU-kommisionen og er primært beregnet til internationale sammenligninger af indkomst og levevilkår i Europa. Det lille hjørne af SILC som hidtil har været offentliggjort i Danmark har pressen, som den primære målgruppe.

4.1 Brugerbehov

Indikatorer for velfærd er en meget lille del af EU-statistikken EU-SILC (Statistics on income and living conditions). Specielt væsentligt i EU-SILC er indkomstopgørelsen. Men for Danmark bygger den generelle indkomststatistik på registre, så en dansk indkomststatistik byggende på en ret lille stikprøve giver ikke nogen selvstændig mening. Tilsvarende gælder også for andre emneområder i EU-SILC: Findes der registerbaserede oplysninger fra Danmark, så bør de normalt benyttes. EU-SILC bør normalt kun benyttes ved sammenligninger med andre lande. Den vigtigste bruger af EU-SILC er EU-kommisionen, der anvender statistikken til at følge udviklingen vedr. levevilkår og social udstødelse i de forskellige medlemslande. Herhjemme anvendes statistikken primært af Socialministeriet i forbindelse med monitorering af EU's 2020 mål. Brugere af de offentliggjorte data på de hidtil offentliggjorte indikatorer for velfærd er normalt kun pressen.

4.2 Brugertilfredshed

Brugertilfredshed måles kun hos Eurostat og måles ikke i Danmark. Her er der primært ønsker om generelt for alle lande, at statistikken skal produceres hurtigere og et ønske om SILC data på regioner. Brugere af SILC i Danmark kan kommentere på statistikken i forbindelse med et årligt brugerudvalgsmøde.

4.3 Fuldstændighed af data

Krav i forordning og Eurostat guidelines er fuldt ud opfyldt.

5 Præcision og pålidelighed

Undersøgelsen bygger på en stikprøve på omkring 15.000 private husstande. Af disse deltager omkring 6.000 i undersøgelsen. I alt er der med SILC-definitionen lige over 2,84 millioner private husstande i Danmark. Ud over stikprøveusikkerheden er der en mindre risiko for bias. Men de indikatorer som offentliggøres antages at være stærkt korrelerede med indkomsten. Der sikres med vægtningen, at alle indkomster er repræsenteret korrekt i undersøgelsen. Det betyder tilsammen, at risikoen for bias antages at være relativ lille på de indikatorer, der offentliggøres i statistikbanken.

5.1 Samlet præcision

Da undersøgelsen er baseret på en stikprøve er der en grad af stikprøveusikkerhed. Stikprøveusikkerheden er særlig høj, hvis man betragter mindre grupper. I undersøgelsen korrigeres respondenterne således, at de matcher befolkningen på alder, indkomst, socioøkonomisk status og familietyper. Men der er fortsat risiko for en smule bias på grund af på grund af selektion blandt de personer som vælger at deltage i undersøgelsen. (Fx hvis raske personer deltager oftere end syge). De offentliggjorte variable om at få pengene til at slå til og boligbyrden antages stærkt korreleret med indkomsten, hvorfor bias antages ikke at være en stor risiko her.

5.2 Stikprøveusikkerhed

De følgende konfidensintervaller er beregnet på totalen for hele stikprøven i 2015. Betragtes sub-populationer, f.eks. en bestemt aldersgruppe eller husstandstype, så er stikprøveusikkerheden relativt højere, idet den valgte gruppe (stikprøvestørrelsen) er mindre.

Tabel 95 pct. konfidensintervaller beregnet på 2015-data: Hvor let er det at få pengene til at slå til?

Svar Indikator CI-nedre grænse CI- øvre grænse Meget svært, svært 10,4 9,3 11,5 Lidt svært 18,6 17,3 19,9 Nogenlunde let 30,2 28,8 31,6 Let 25,8 24,5 27,1 Meget Let 14,9 13,9 15,9

Er boligudgiften en byrde?

Svar Indikator CI-nedre grænse CI- øvre grænse En tung byrde 9,1 8,1 10,1 Noget af en byrde 30,2 28,8 31,6 Ikke noget problem 60,6 59,1 62,1

5.3 Anden usikkerhed

Ud over stikprøveusikkerhed er der ikke andre kilder til usikkerhed på de data, som publiceres i Danmark.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Når der ses på mindre grupper af personer fx en specifik aldersgruppe, vil der kunne være betydelig stikprøveusikkerhed forbundet med indikatorerne. Udviklingen i indikatorerne for mindre grupper skal derfor tolkes med forsigtighed.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

SILC revideres ikke løbende, men der er lavet en større revision. Læs mere under 'sammenlignelighed over tid'.

6 Aktualitet og punktlighed

Til statistikken for år N er interviewet er gennemført i marts år N. Statistikken udkommer i august/september år N+1. Altså 1½ år efter interviewet er gennemført.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Til statistikken for år N er interviewet er gennemført i marts år N. Statistikken udkommer i august/september år N+1.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken er de seneste år udkommet til planlagt tid hver gang. Eurostat skal jf. Rådets Forordning (EF) Nr. 1177/2003 af 16. juni 2003 have leveret de endelige mikrodata på SILC senest i november efter interviewet er gennemført. Disse frister har Danmarks Statistik overholdt siden SILC-2008.

7 Sammenlignelighed

De offentliggjorte indikatorer er sammenlignelige over tid og med andre EU-lande m.fl.

7.1 International sammenlignelighed

Da Indikatorer for velfærd er en meget lille del af EU-undersøgelsen EU-SILC, kan de danske resultater umiddelbart sammenlignes med resultaterne i EU-lande m.fl.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Eurostat foretager jævnligt mindre rettelser i beskrivelsen af de data, der skal indsamles til SILC, hvilket kan give mindre sammenligningsproblemer over tid. For de interviewspørgsmål, som benyttes ved Danmarks Statiks offentliggørelse i Statistikbanken, har der dog ikke været gennemført ændringer, så der er fuld sammenlignelighed.

I 2014 er der gennemført en revision af den danske SILC. Revisionen påvirker primært indkomsterne og forventes ikke at have meget stor effekt på de offentliggjorte indikatorer i statistikbanken. Læs mere om [Revisionen](#)

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Indikatorerne i statistikbanken om evnen om at få pengene til at slå til og boligbyrde må formodes at være kraftig korreleret med indkomst og boligudgifter. Der er dog tale om husstandens subjektive vurdering og derfor har den ikke nødvendigvis en direkte sammenhæng hermed. De offentliggjorte indikatorer fra SILC minder i deres natur om de data som er samlet ind til Danmarks Statistiks nye undersøgelse om livskvalitet. SILC generelt har primært fokus på indkomsterne. På Eurostats hjemmeside kan man finde en del indkomstindikatorer om fx indkomstulighed. Her er det vigtigt at bemærke at familietyper, referencetider og indkomstbegreber varierer fra de nationale definitioner. Læs mere herom i kapitel 8 i publikationen [indkomster 2014](#).

7.4 Intern konsistens

Husstandenes sammensætning er defineret på interview tidspunktet af deltagerne i undersøgelsen. Data til SILC er sammensat mellem subjektive data fra interviewtidspunktet og registerdata, som hentes med det seneste tilgængelige referencetidspunkt før interviewet, fx benyttes indkomsterne fra året før.

8 Tilgængelighed

Hovedtallene bliver offentliggjort i NYT fra Danmarks Statistik. Mere detaljerede fordelinger findes i [Statistikbanken](#) Eurostat offentliggør her ud over en række tabeller på [Eurostat](#) I 2012 offentliggjorde Danmarks Statistik en temapublikation - Velfærd - hvori der bringes andre opgørelser byggende på SILC.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

[Nyt fra Danmarks Statistik.](#)

8.5 Publikationer

[Statistisk Årbog.](#)

8.6 Statistikbanken

[Statistikbanken.](#)

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere kan gennem Eurostat få adgang til mikrodata fra såvel Danmark som de øvrige deltagende lande. Læs mere om betingelserne på Eurostats hjemmeside.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

På tællingen overholdes Danmarks Statistiks [datafortrolighedspolitik](#).

8.10 Diskretionering og databehandling

Hvis der i en tabelcelle indgår under 200 observationer offentliggøres den ikke i Statistikbanken - Årsagen hertil er den store usikkerhed og ikke diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Dataindholdet i undersøgelsen fastlægges helt og fuldt af Eurostat. Læs mere på [Guidelines](#), hvor man kan finde den meget omfangsrige dokumentation under punktet Guidelines. Der udkommer en ny opdateret version hvert år.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret for Privatøkonomi og Velfærd. Den statistikansvarlige er Jarl Quitzau, tlf. 3917 3594, e-mail: JAQ@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Privatøkonomi og velfærd, Personstatistisk afdeling

9.3 Kontaktpersonens navn

Jarl Quitzau

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

JAQ@dst.dk

9.7 Telefonnummer

3917 3594

9.8 Faxnummer

39 17 39 99